

Міністерство культури Саксонії відповідає на найнагальніші запитання українських батьків щодо навчання дітей з наступного 2023/24 навчального року.

Міністерство культури Саксонії звертається до українських батьків, опікунів і родин, в яких діти навчаються в школах Вільної держави Саксонія з інформацією, щодо того, як відбувається подальша інтеграція в саксонську систему шкільної освіти.

Шановні батьки, дорогі українські родини! Деякі з ваших дітей вже багато місяців відвідують саксонські школи, вони змогли звикнути до повсякденного шкільного життя та почали розмовляти німецькою. Вивчення німецької мови є важливою умовою для успішного навчання ваших дітей у школі, їхнього подальшого освітнього шляху в німецькій системі шкільної освіти, а також під час професійної підготовки, навчання у вищому навчальному закладі та професійної діяльності. Напевне у вас з'явиться багато запитань щодо перспективи ваших дітей, щодо різних освітніх програм, дипломів про освіту та можливостей в саксонській системі шкільної освіти. Цим листом ми хочемо спочатку надати вам відповіді на найнагальніші запитання про навчання ваших дітей з наступного 2023/24 навчального року. При цьому вносяться деякі перестановки та зміни, які дозволять вашим дітям успішно пройти свій освітній шлях.

Як відбувається подальша інтеграція в саксонську систему шкільної освіти?

Інтеграція у школи Саксонії проходить у три етапи. Якщо ваша дитина досі вчилася в українському підготовчому класі (VKU), вона вже може орієнтуватися у повсякденному шкільному житті (перший етап). Класи VKU насамперед служили для прийому до школи багатьох українських школярів. До нового навчального року вони будуть реорганізовані, і не пізніше ніж з серпня 2023 року ваша дитина буде відвідувати у школі другий інтеграційний етап. Це означає навчання за програмою «Німецька як друга мова» (Deutsch als Zweitsprache, DaZ) у підготовчому класі у зведеному міжнародному складі та поступову інтеграцію до вивчення декількох предметів (часткова інтеграція) у звичайному класі. Якщо ваша дитина навчається за програмою індивідуальної інтеграції, таке навчання може продовжуватися в її поточному класі або в підготовчому класі. Якщо ваша дитина вже добре розмовляє німецькою та може проходити предметне навчання, її потрібно інтегрувати безпосередньо у звичайний клас (третій і останній інтеграційний етап, повна інтеграція).

Чи потрібно моїй дитині змінювати клас або школу через шкільну інтеграцію?

Реорганізація класів VKU та інтеграція у другий інтеграційний етап може означати, що задля сприяння найкращій можливій інтеграції та опанування німецької мови ваша дитина буде відвідувати іншу школу або інший клас. Розподіл і призначення до окремих класів і шкіл проводить Земельний департамент школи та освіти (Landesamt für Schule und Bildung, LaSuB). Наберіться трохи терпіння, але не вживайте ніяких заходів, і не пізніше кінця 2022/23 навчального року вас буде поінформовано, в якій школі та в якому класі ваша дитина буде навчатися з 2023/24 навчального року.

Як мені записати свою дитину до початкової школи?

Якщо ви ще не зробили цього, будь ласка, негайно запишіть свою дитину шкільного віку до початкової школи за вашим місцем проживання (шкільний округ). У більшості випадків школярі-початківці ходять на уроки разом з усіма іншими першокласниками та інтегруються безпосередньо у звичайні класи початкових шкіл. Здебільшого інтеграція відбувається швидко та легко, навіть німецька мова невдовзі перестає бути перешкодою. Для мовної підтримки ці діти отримують додаткову допомогу за програмою «Німецька як друга мова».

Як відбувається перехід від початкової школи до загальноосвітньої школи підвищеного типу?

Якщо ваша дитина у новому навчальному році переходить від початкової школи до загальноосвітньої школи підвищеного типу (з 4-го класу у 5-й клас), Земельний департамент школи та освіти переводить її в середню школу, в школу спільного навчання або в гімназію. Тоді ваша дитина, в залежності від шкільної успішності, навчається у підготовчому класі або за програмою індивідуальної інтеграції у звичайному класі. При цьому вам також не треба нічого робити, і не пізніше кінця 2022/23 навчального року вас буде поінформовано, в якій школі та в якому класі ваша дитина буде навчатися з початку 2023/24 навчального року.

Що означає запис до школи незалежно від освітньої програми?

Департамент LaSuB записує школярів до шкіл, які слідують за початковою школою, спочатку незалежно від освітньої програми. Це означає, що запис до середньої школи, до школи спільного навчання або до гімназії ще не визначає шкільну освітню програму (освітню програму у неповній середній школі, у реальній школі або в гімназії). Всі освітні програми та атестати про загальну середню освіту можливі для вашої дитини в залежності від знання німецької мови, від обсягу знань предметів і від демонстрованої поведінки під час навчання та роботи.

Яке значення має освітнє консультування для вибору освітньої програми?

Протягом 2023/24 навчального року в рамках освітніх консультацій приймається рішення про подальший освітній шлях. Освітнє консультування проводиться для того, щоб разом з вами та вашою дитиною прийняти рішення про персональний освітній шлях і про відповідну освітню програму для вашої дитини. В результаті можлива навіть зміна школи. Освітні консультації та прийняття рішень ґрунтуються, по-перш, на «Характеристиках рівнів курсу „Німецька як друга мова“», які оцінюють здібності учня у німецькій мові, а подруге — на обсязі знань з предметів і демонстрованій поведінці під час навчання та роботи. У більшості випадків освітні консультації проводять наставники, тобто викладачі курсу «Німецька як друга мова» у підготовчих класах, за узгодженням з викладачами окремих предметів у звичайному класі. Стосовно освітніх консультацій на 2023/24 навчальний рік вас своєчасно поінформують у школі.

Моя дитина досі відвідує гімназію, що тепер буде далі?

Якщо ваша дитина досі навчається у підготовчому класі або інтегрована за індивідуальною програмою у звичайний клас гімназії, це ще не означає, що вона відвідує освітню програму

гімназії. До прийняття рішення про подальший освітній шлях в рамках освітнього консультування ваша дитина навчається незалежно від освітньої програми та на другому етапі інтеграційного процесу.

Куди переходять учні після 9-го класу?

Якщо ваша дитина зараз відвідує 9-й клас у середній школі або в гімназії, незалежно від освітньої програми, вона може у 2023/24 навчальному році перейти у 10-й клас, якщо можна очікувати, що там вона в розумний строк отримає атестат про загальну середню освіту. При цьому в разі необхідності також можливе повторне відвідування 9-го класу. Якщо ваша дитина має отриманий після 9-го класу український атестат про загальну середню освіту (базова загальна середня освіта), він за заявою може бути прирівняний до саксонського атестата про неповну середню освіту. Це дає право на перехід до однорічної базової професійної підготовки (Berufsgrundbildungsjahr, BGJ) у школах професійної освіти. Після 9-го класу також можлива дуальна освіта, яка дає змогу вивчити професію у школі та на підприємстві або в компанії, за умови достатнього володіння німецькою мовою. Стосовно різних можливостей, будь ласка, отримайте консультацію у школах та в їхніх партнерів.

Куди переходять учні після 10-го класу?

Для молоді теперішнього 10-го класу на 2023/24 навчальний рік існують різні можливості, незалежно від освітньої програми та від типу школи. Цілком вирішальними для подальшого освітнього шляху є здібності у німецькій мові, успішність в окремих предметах та розвиток особистості:

- Повторне відвідування 10-го класу з метою отримання свідоцтва про закінчення реальної школи
- Перехід до однорічної базової професійної підготовки (BGJ) з атестатом про неповну середню освіту (або рівноцінним українським атестатом)
- Отримання дуальної освіти за наявності договору про навчання
- Перехід у підвищене спеціалізоване училище / професійне спеціалізоване училище зі свідоцтвом про закінчення реальної школи (або рівноцінним українським свідоцтвом)
- Перехід у професійно-технічну гімназію зі свідоцтвом про закінчення реальної школи (або рівноцінним українським свідоцтвом)
- Перехід до загальноосвітньої гімназії (рішення в окремих випадках)
- Перехід до підготовчого класу у професійному шкільному центрі (Berufliches Schulzentrum, BSZ)
- Перехід до вечірньої гімназії або коледжу за результатами освітнього консультування
- Призупинення обов'язку відвідування професійної школи з боку департаменту LaSuB для відвідування мовного курсу BAMF (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge, Федеральне відомство з питань міграції та біженців)

Школи та їхні партнери інформуватимуть і консультуватимуть вас і ваших підлітків про різні можливості подальшого навчання.

Моя дитина отримала призупинення обов'язку відвідування школи та бере участь лише в українському онлайн-навчанні для випускних класів. Куди вона переходить у наступному навчальному році?

Лише якщо ваша дитина в поточному 2022/23 навчальному році вже отримала призупинення обов'язку відвідування школи, пов'язане з участю в українському онлайн-навчанні, вона може продовжувати навчатися за цією українською освітньою програмою і в 2023/24 навчальному році з метою отримання українського атестата. З наступного навчального року перше звільнення від обов'язку відвідування школи у випускних 9 – 11 класах більше не можливе.

Де моя дитина може продовжити вивчення української мови, щоб вдосконалювати знання мови?

У разі необхідності у школах може пропонуватися викладання української мови, яке проводять українські викладачі рідною мовою. Оскільки українські викладачі є не у всіх школах, це може означати, що вивчення української мови буде відбуватися разом з українськими дітьми з інших шкіл і класів. Школи інформуватимуть вас про наявні пропозиції поблизу від вас.

Де я отримаю інформацію про саксонську систему шкільної освіти та до кого можу звертатися з запитаннями?

Публікація «Viele Wege zum Erfolg» («Багато шляхів до успіху») розповідає, в тому числі українською мовою, про саксонську систему шкільної освіти та атестати про загальну середню освіту. Її можна завантажити за посиланням <https://publikationen.sachsen.de/bdb/artikel/39872>.

Крім того, рекомендуємо вам звертатися із запитаннями або проблемами до викладачів курсу «Німецька як друга мова» або до класного керівника у школі. Ви також отримаєте додаткові цінні відомості в рамках батьківських зборів або інформаційних акцій у школах.

Шановні батьки, дорогі українські родини! Різні типи шкіл відкривають для всіх молодих людей гарний освітній шлях у Саксонії. Нам важливо, щоб ваші діти також були прийняті у нашому повсякденному шкільному житті та поступово готувалися до професійної освіти або до навчання у вищому навчальному закладі. Бажаємо вашим дітям та молоді всього найкращого та успіхів на подальшому освітньому шляху в саксонських школах!